

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Percepcija rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Kragujevca* od strane građana grada Kragujevca

Izveštaj pripremio: Centar za slobodne izbore i demokratiju, Beograd

Maj 2017. godine

Sadržaj:

1. Uvodne napomene.....	3
2. Metodološke napomene	4
3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA GRADA KRAGUJEVCA.....	6
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA GRADA KRAGUJEVCA.....	7
5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA GRADA KRAGUJEVCA.....	11
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE.....	13
6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA.....	15

1. Uvodne napomene

Istraživanje javnog mnjenja o percepciji rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Kragujevca* od strane samih građana koji žive u ovom gradu sprovedeno je u okviru projekta „Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“. Projekat je započet u aprilu 2015. godine uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Jedan od ciljeva projekta jeste i osnaživanje veze između građana i njihovih izabranih predstavnika kroz organizaciju različitih javnih događaja, radionice sa narodnim poslanicima i predstavnicima udruženja građana, radionice sa lokalnim odbornicima, ali i kroz otvaranje 12 poslaničkih kancelarija širom Srbije. Kancelarije su otvorene u sledećim opštinama/gradovima: Užice, Stara Pazova, Savski venac, Valjevo, Zrenjanin, Kragujevac, Vrbas, Svilajnac, Trstenik, Bujanovac, Rakovica i Šabac.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- utvrđivanje u kojoj meri su građani upoznati sa postojanjem i radom Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Kragujevca;
- utvrđivanje razloga zašto neki građani nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Kragujevca;
- merenje percepcije odnosa i komunikacije između građana i izabranih predstavnika (poslanika, lokalnih odbornika);
- utvrđivanje načina na koji se može poboljšati rad Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima grada Kragujevca i komunikacija između građana i izabranih predstavnika.

2. Metodološke napomene

Istraživanje realizovali	Centar za slobodne izbore i demokratiju uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 13. i 23. maja 2017. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 300 punoletnih građana grada Kragujevca
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik

Istraživanje javnog mnjenja, koje su realizovali CeSID i USAID, sprovedeno je u periodu između 13. i 23. maja 2017. godine na teritoriji grada Kragujevca. Istraživanje je sprovedeno na reprezentativnom uzorku od 300 punoletnih građana.

Kao istraživački instrument je korišćen upitnik.

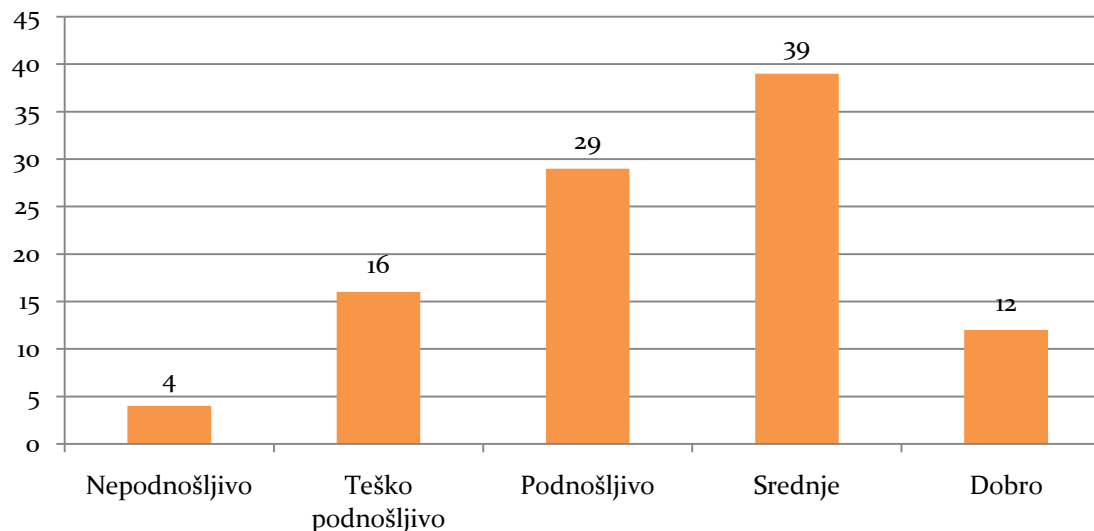
Intervjuisanje građana je sprovedeno tehnikom „licem u lice“, direktnim kontaktom sa ispitanikom. Prilikom obuke anketara, instruktori su insistirali na sprovođenju i poštovanju dva veoma važna pravila koja, osim samog uzorka, značajno utiču na reprezentativnost istraživanja – poštovanje koraka i pravilo prvog rođendana.

Poštovanjem koraka se obezbeđuje da anketar sveobuhvatno pokrije kompletan istraživački punkt, dok se pravilom prvog rođendana isključuje mogućnost da na upitnik odgovaraju samo oni građani koji prvi otvore vrata domaćinstva anketaru.

Od anketara se zahtevalo da u domaćinstvu anketira osobu stariju od 18 godina kojoj je prvog rođendan u odnosu na dan posete. Tako je obezbeđena polna, obrazovna i starosna reprezentativnost ispitanika.

3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA GRADA KRAGUJEVCA

Grafikon 1. Kako živite Vi i Vaša porodica?, u %

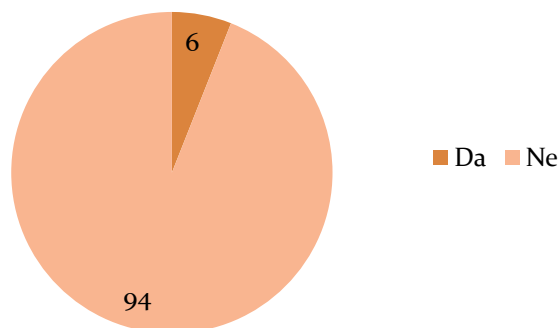

Kragujevčane smo najpre zamolili da nam kažu kako ocenjuju svoj život i život svoje porodice na skali od nepodnošljivo do dobro. Na grafikonu se vidi da najveći broj građana Kragujevca živi ili podnošljivo (29%) ili srednje (39%). Uz to, još 12% građana kaže da živi dobro.

Nasuprot ovakvim nalazima, nalazi se 16% ispitanika koji su nam rekli da žive teško podnošljivo i još 4% koji kažu da žive nepodnošljivo.

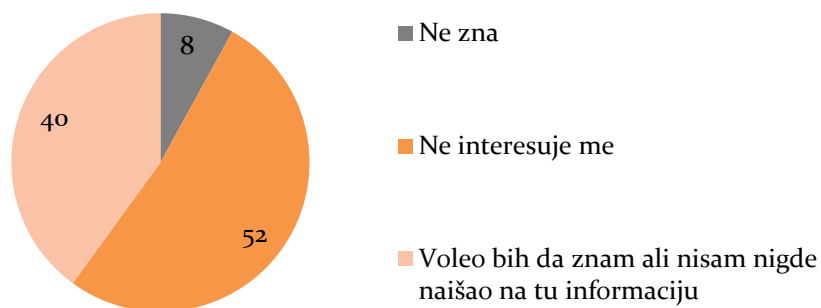
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA GRADA KRAGUJEVCA

Grafikon 2. Da li znate da na Vašoj opštini postoji Kancelarija za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

Iako je samo 6% građana Kragujevca čulo za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, ovaj rezultat trebalo bi tumačiti u skladu sa kontekstom. Naime, Kragujevac je jedan od 5 najvećih gradova u Srbiji i imajući to na umu, ovaj broj nije mali. U tom kontekstu, preko 9000 stanovnika Kragujevca čulo je za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima.

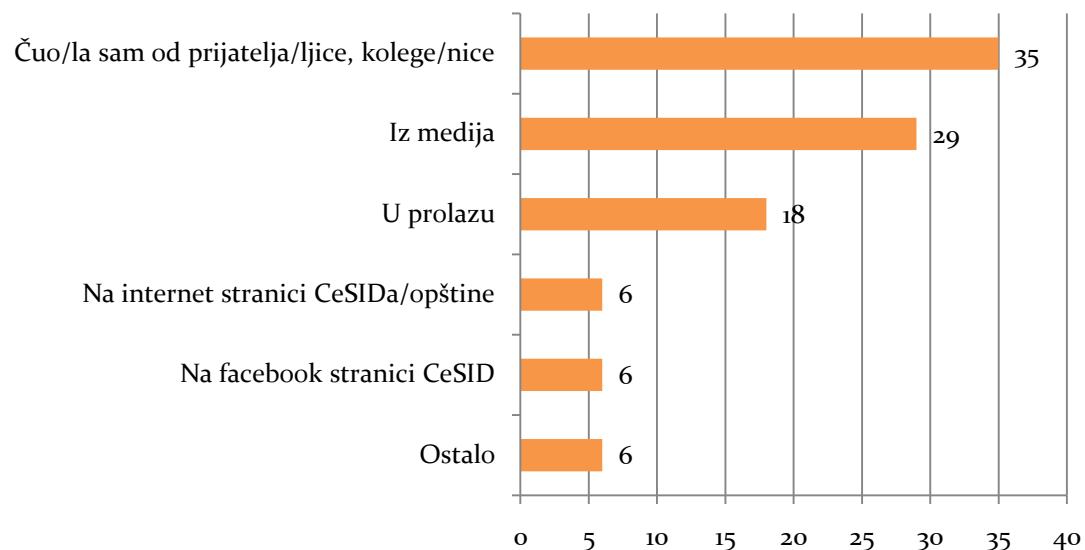
Grafikon 3. Ukoliko niste čuli za Kancelariju, šta je po Vašem mišljenju, razlog zbog čega niste upoznati sa postojanjem ove institucije u Vašoj opštini?, u %

Među ispitanicima koji nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, kao razlog zbog čega nisu čuli za postojanje Kancelarije, prevlađuje stav da građane ovakve stvari zapravo ne interesuju i to je reklo preko polovine ispitanika (52%). Da bi građani voleli da znaju da Kancelarija postoji ali da nisu nigde naišli na tu informaciju reklo nam je dve petine ispitanih (40%).

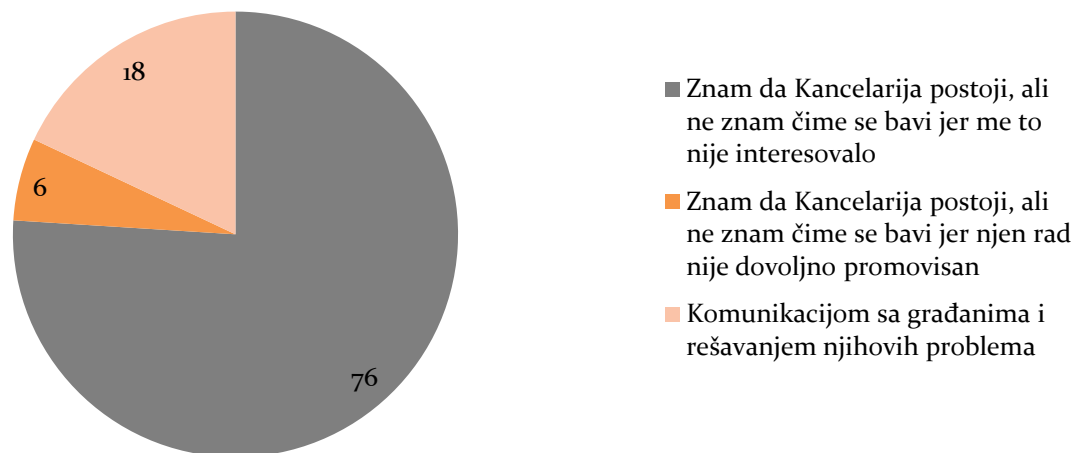
GRAĐANI KOJI SU ČULI ZA KANCELARIJU ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 4. Molimo Vas da nam kažete kako ste čuli za Kancelariju?, u %

Na grafikonu 4 prikazano je na koji način su građani čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Najzastupljeniji odgovor (35%) je da je su čuli od svojih prijatelja i kolega, pa je tako na ovaj način za Kancelariju čuo svaki treći građanin. Iz medija je za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima čulo 29% ispitanih građana, a “u prolazu” je za Kancelariju saznalo 18% ispitanika.

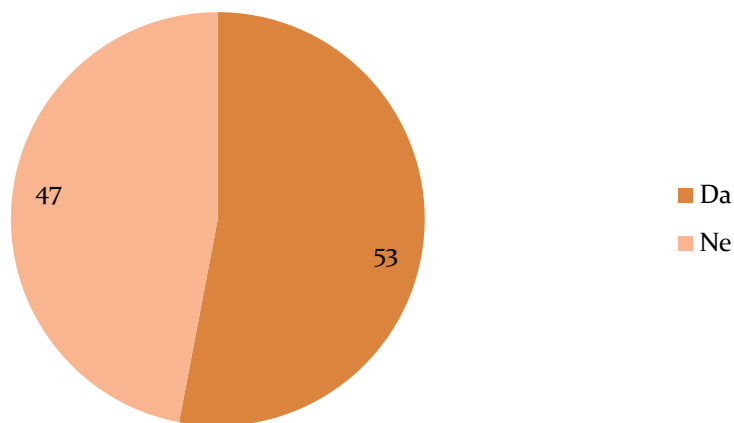
Grafikon 5. Kako vi vidite Kancelariju, šta ona radi i čime se bavi?, u %

Među građanima koji su čuli za postojanje Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, 18% građana zna da se Kancelarija bavi komunikacijom sa građanima i rešavanjem njihovih problema. 6% građana smatra da njen rad nije dovoljno promovisan a čak 76% građana koji su čuli za Kancelariju ne zna čime se ona bavi jer nije dovoljno zainteresovano.

Svi ispitanici koji su znali čime se Kancelarija bavi su muškarci i gotovo svi imaju visoko obrazovanje.

Grafikon 6. Da li znate da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima možete da se obratite narodnom poslaniku lično?, u %

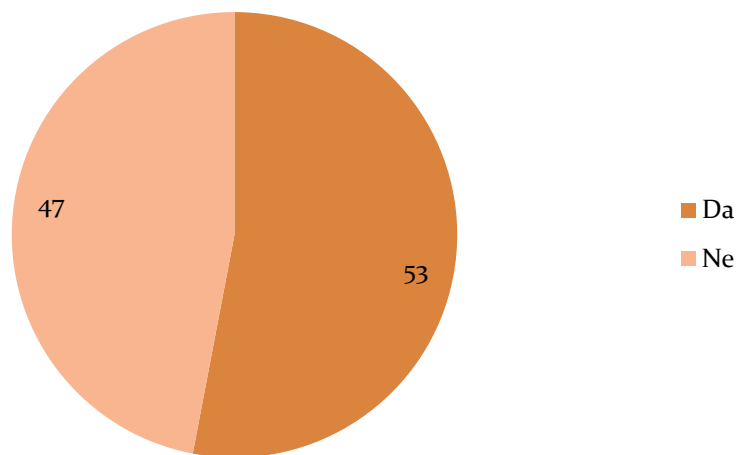
Preko polovine građana Kragujevca (53%) zna da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima može da se obrati narodnom poslaniku lično.

Kancelariju je posetilo 13% ispitanih građana, od čega je 6% posetilo Kancelariju samo jednom a 7% ispitanih građana više puta. Kancelariju su se obratili ispitanici koji imaju završenu srednju školu ili više, dok niže obrazovani ispitanici nisu posećivali Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima.

5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA GRADA KRAGUJEVCA

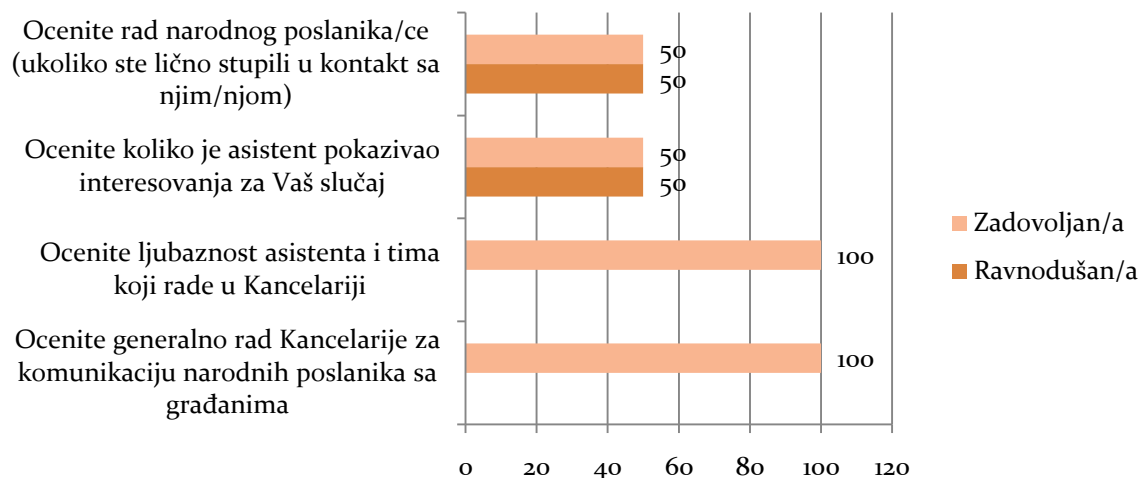
Kada smo građane pitali „Zbog čega ste odlučili da se obratite Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima“ kao najzastupljeniji odgovor javlja se verovanje da će rešavanje njihovog problema uz pomoć Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima biti lakše i brže (50%), a ima i građana koji su informativno posetili Kancelariju.

Grafikon 7. Prilikom dolaska u Kancelariju, da li ste imali kontakt sa narodnim poslanikom?, u %

Kontakt sa narodnim poslanikom imalo je 53% građana koji su posetili Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, ali građani nisu zahtevali da se njihovim problemom bavi narodni poslanik lično.

Grafikon 8. Kako biste ocenili sledeće elemente rada i funkcionisanja Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

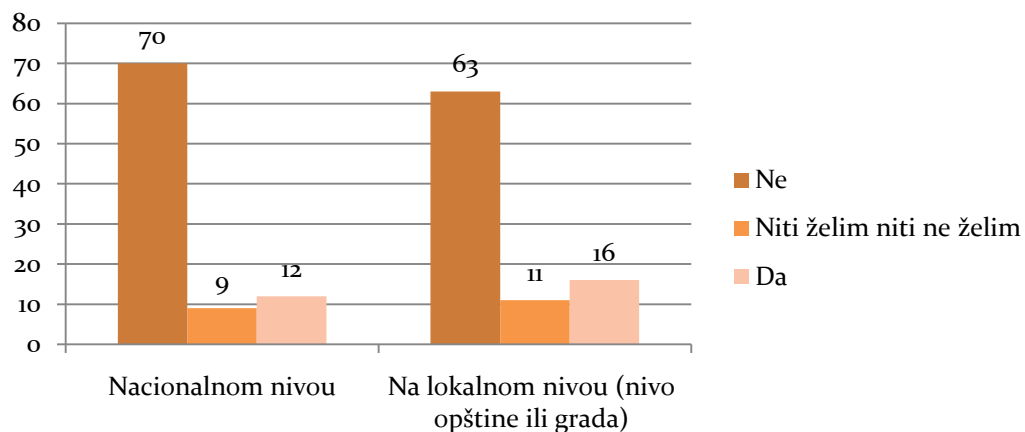

Građani koji su posetili Kancelariju, rad asistenta i poslanika u njoj ocenjuju kao zadovoljavajući. Naime, radom asistenta u Kancelariji su zadovoljni svi građani, pre svega ljubaznošću asistenta. Takođe, i radom narodnog poslanika građani su zadovoljni. Oni građani koji nisu rekli da su zadovoljni svrstali su sebe u kategoriju ravnodušnih i to u pogledu zainteresovanosti asistenta za slučaj i rada narodnog poslanika/ce.

Kao poseban element kojim su zadovoljni građani su izdvojili ljubaznost asistenta i poslanice.

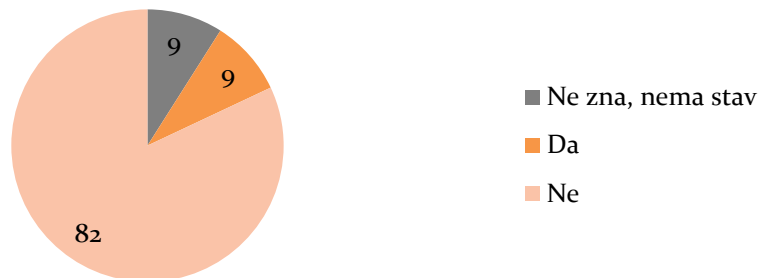
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE

Grafikon 9. Da li želite da utičete na odluke vlasti na..., u %

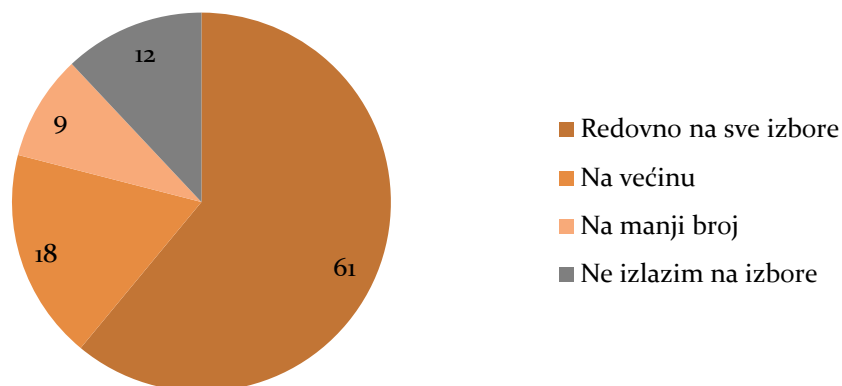
Kragujevčani su gotovo potpuno apatični kada je u pitanju aktivizam. Naime, oni kažu da ne žele da utiču na odluke vlasti ni na nacionalnom (70%) a ni na lokalnom nivou (63%). Želju za uticanje na odluke vlasti ima manje od petine ispitanika.

Grafikon 10. Da li ste u poslednjih godinu dana sami preduzeli ili aktivno učestvovali u bilo kakvoj akciji ili inicijativi vezanoj za rešavanje nekog problema u vašoj lokalnoj zajednici?, u %

U skladu sa nezainteresovanošću za uticanje na odluke vlasti je i nalaz da je u bilo kakvoj akciji ili inicijativi u lokalnoj zajednici učestvovao tek svaki 11 ispitanik.

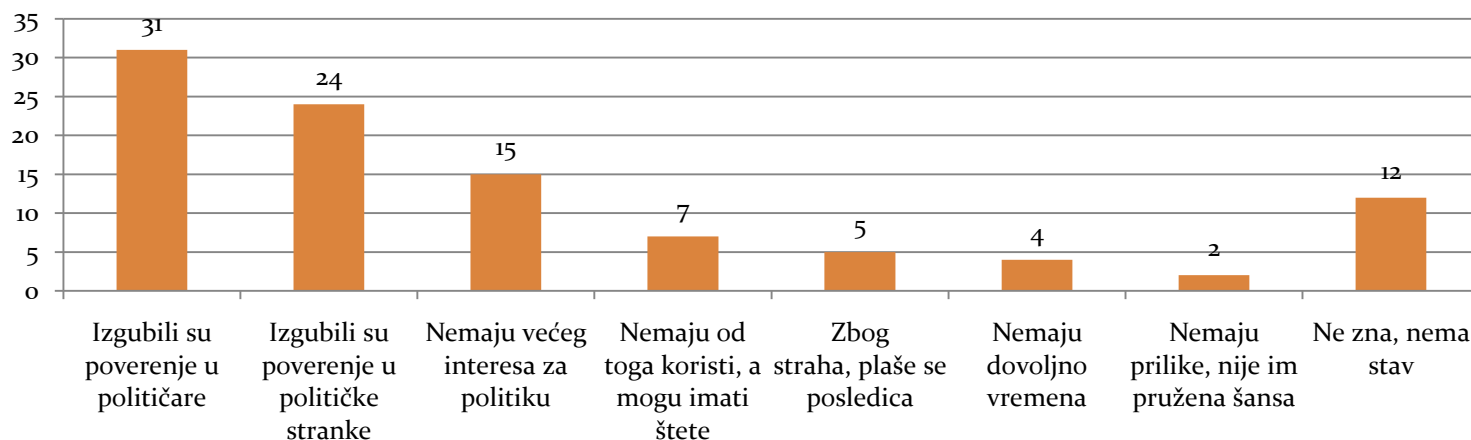
Grafikon 11. Kada uzmete u obzir sve dosadašnje izbore, počev od onih iz 1990. godine (ili od momenta kada ste u ovom periodu stekli pravo glasa), kako bi ocenili, koliko ste često izlazili na izbore?, u %

Ipak, Kragujevčani praktikuju izlazak na. Tako 88% građana reklo nam je da manje ili više redovno izlazi na izbore, a od toga 61% redovno izlazi na sve izbore. Na većinu izbora izlazilo je 18%, a na manji broj izbora 9% ispitanika a dok 12% ne praktikuje ovu vrstu političkog aktivizma.

Glavni razlog generalnog političkog neaktivizma Kragujevčani vide u gubitku poverenja u političke stranke i političare, zbirno 55% građana ovo misli.

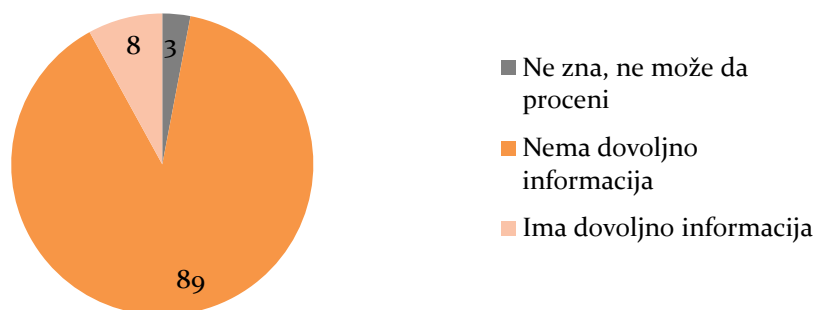
Grafikon 12. Šta mislite, zašto se mnogi građani u većoj meri ne angažuju u političkom životu?, u %

„Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“

6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 13. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu narodnih poslanika?, u %

Grafikon 14. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu lokalnih predstavnika građana?, u %

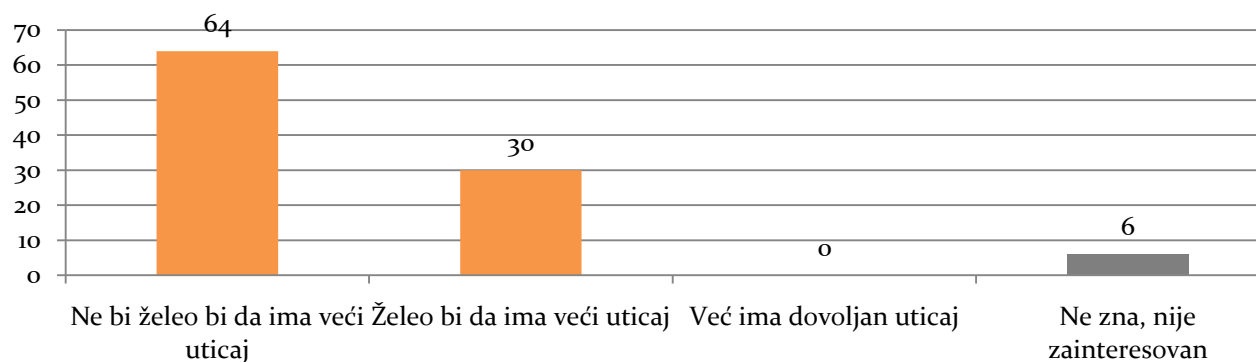

Građani Kragujevca smatraju da ne poseduju dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, ali ni o radu lokalnih predstavnika građana. Samo 8% građana kaže da poseduje dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, a 6% to isto kaže za rad lokalnih predstavnika vlasti.

Poverenje u Narodnu skupštinu ima 28% ispitanih Kragujevčana. Ocene rada parlamenta građani su davali školskim ocenama od 1 do 5, a najčešća ocena je dovoljan 2 i nju je dalo 38%, dobar 3 ocenu je dalo 28% ispitanika dok je vrlo dobru ili odličnu ocenu dalo zbirno 11% građana.

Kada smo građane zamolili da nam kažu da li znaju nekog narodnog poslanika sa njihove opštine, od građana koji su navodili imena (27%), najzastupljenije je ime poslanika Veroljuba Stevanovića (11%), ali i Nataše Jovanović, Gorana Kovačevića i Kosanić Đorđa.

Grafikon 15. Da li biste Vi lično želeli da imate veći uticaj na rad predstavnika građana?, u %

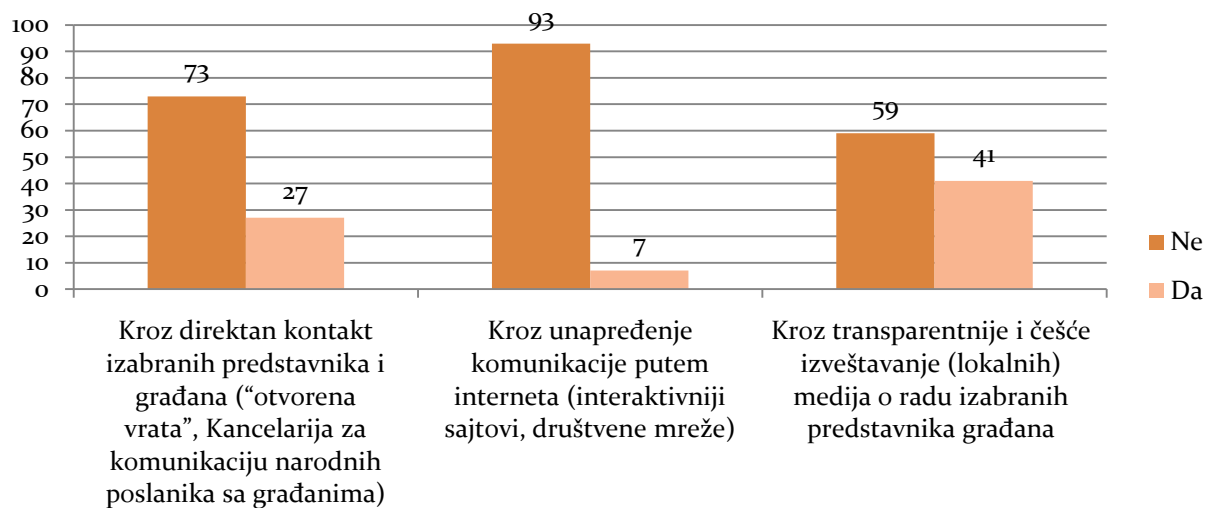
Grafikon 16. Na koji način biste želeli da ostvarite veći uticaj na rad predstavnika građana?

Natpolovična većina građana (64%) ne bi želela da ima veći uticaj na rad predstavnika građana, dok bi skoro svaki treći ispitanik to želeo (30%).

Na grafikonu 16 prikazani su načini na koje bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika građana. Vidimo da je lični i neposredni kontakt sa izabranim predstavnicima (18%) jedan od načina na koji bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika, kao i direktan izbor narodnog poslanika koji će ih predstavljati u Narodnoj skupštini (16%).

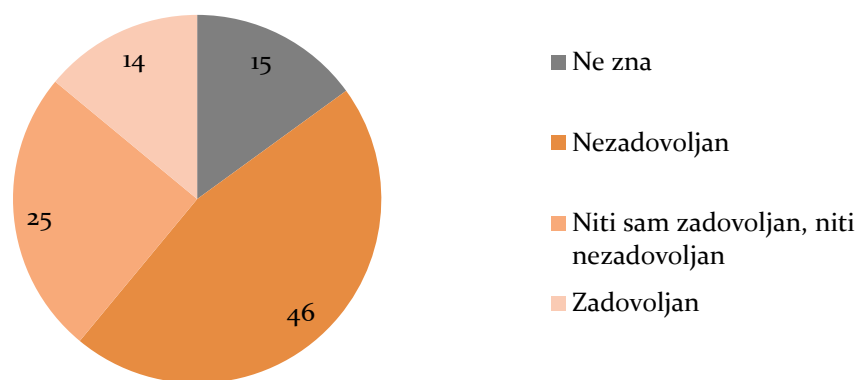
Grafikon 17. Gde vidite prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika?, u %

Prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika građani vide pre svega kroz transparentnije i češće izveštavanje medija o radu izabranih predstavnika građana (41%).

Za 27% građana važan je i direktan kontakt izabranih predstavnika i građana.

Grafikon 18. Generalno posmatrano, koliko ste zadovoljni radom Vaše lokalne samouprave u celini?, u %

Kragujevčani su više nezadovoljni nego zadovoljni radom njihove lokalne samouprave. Nezadovoljnih je 46% dok je zadovoljnih 14%.

Niti je zadovoljano niti je nezadovoljano još 25% građana, a 15% ne zna kako bi ocenilo rad svoje lokalne samouprave.